

ชื่อผลงาน รูปแบบโปรแกรมการดูแลตนเองแบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันโรคหลอดเลือดสมองในผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่ควบคุมไม่ได้ โรงพยาบาลเมืองจันทร์

ผู้ผลิตผลงาน นางสาวพัชนี ศิริจันทร์ โรงพยาบาลเมืองจันทร์ โทร 061-9561168

หลักการและเหตุผล

โรคหลอดเลือดสมองในประเทศไทยปี 2568 ยังคงเป็นปัญหาสาธารณสุขหลักและเป็นสาเหตุการเสียชีวิตลำดับต้นๆ โดยมีแนวโน้มพบผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มขึ้นทุกปี จากสถิติปี 2567 พบผู้ป่วยสะสมกว่า 3.6 แสนคน และมีอัตราเสียชีวิตหรือพิการรุนแรงค่อนข้างสูง โรงพยาบาลเมืองจันทร์มีผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่ขึ้นทะเบียนรักษาจำนวน 2,845 ราย ควบคุมไม่ได้ร้อยละ 40 พบการเกิดภาวะแทรกซ้อนโรคหลอดเลือดสมอง ในปี 2566-2568 พบ 24 , 28 ,32 ต่อแสนประชากร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต การใช้ทรัพยากร บุคลากรและครอบครัวในการดูแล และค่าใช้จ่ายในการรักษา โปรแกรมการดูแลตนเองแบบมีส่วนร่วม โดยอ้างอิงทฤษฎีการดูแลตนเองของ Orem เน้นให้ผู้ป่วยมีบทบาทสำคัญในการดูแลสุขภาพของตนเอง ควบคู่ไปกับแนวคิดการมีส่วนร่วมที่เปิดโอกาสให้ผู้ป่วย ครอบครัว และบุคลากรทางการแพทย์ร่วมมือกันในการดูแลสุขภาพ การออกแบบโปรแกรมอ้างอิงหลักการมีส่วนร่วมของ Green & Kreuter (2005) ซึ่งเน้นให้ผู้ป่วยเป็นศูนย์กลางของการดูแลสุขภาพผ่านกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับทีมสาธารณสุข

วัตถุประสงค์

- 1.เพื่อศึกษารูปแบบโปรแกรมการดูแลตนเองแบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันโรคหลอดเลือดสมองในผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่ควบคุมไม่ได้
- 2.เพื่อเปรียบเทียบความรู้ พฤติกรรมการดูแลตนเอง และระดับความดันโลหิตของผู้ป่วยก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรม

กลุ่มเป้าหมาย ผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่ควบคุมไม่ได้ ที่ขึ้นทะเบียนรักษาที่โรงพยาบาลเมืองจันทร์ ค่า CVD risk ความเสี่ยง 30% ขึ้นไป จำนวน 20 ราย

ระยะเวลาดำเนินการ 3 พ.ย. 2568 -23 ม.ค. 2569 (12 สัปดาห์)

วิธีการดำเนินการ สัปดาห์ที่ 1-2: การประเมินและเริ่มต้นการวางแผนการดูแลตนเอง

สัปดาห์ที่ 3-4: การเสริมสร้างทักษะการดูแลตนเองและติดตามผล การฝึกทักษะในการตรวจความดันโลหิตการ

เสริมสร้างทักษะในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สัปดาห์ที่ 5-8: การติดตามผลและปรับแผนการดูแลตนเอง การ

ปรับแผนการดูแลตามสถานการณ์: สัปดาห์ที่ 9-12: การสนับสนุนและการประเมินผลสุดท้าย

สรุปผล โปรแกรมสามารถลดค่าเฉลี่ยความดันโลหิต (Systolic/Diastolic BP) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่งผล

โดยตรงต่อการลดอุบัติการณ์การเกิดโรคหลอดเลือดสมองรายใหม่ และลดภาวะวิกฤตที่ต้องเข้ารับการ

รักษาฉุกเฉิน นอกจากนี้ยังส่งผลดีต่อดัชนีทางสรีรวิทยา ทั้งระดับไขมันในเลือดและดัชนีมวลกาย (BMI) ซึ่งเป็น

ปัจจัยเสี่ยงร่วมที่สำคัญ ผู้ป่วยมีความรู้ พฤติกรรมการดูแลตนเอง และระดับความดันโลหิตของผู้ป่วยหลังเข้าร่วม

โปรแกรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 80 ได้รูปแบบโปรแกรมการดูแลตนเองแบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันโรคหลอดเลือดสมอง
ในผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่ควบคุมไม่ได้ โรงพยาบาลเมืองจันทร์